

11. 5. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Návrh na zrychlení adopcí jde do finále, sněmovna ho nezamítla

Adopce se možná zrychlí, takže malé děti by se dřív dostaly do náhradních rodin a nemusely by prožít mládí v různých ústavech. Má k tomu přispět lidovecká předloha novely, která dnes ve sněmovně úspěšně odolala návrhu na zamítnutí a postoupila do závěrečného čtení. Dolní komora by o ní měla rozhodnout zřejmě na červnové schůzi.

"V roce 2001 bylo osvojeno 545 dětí, přičemž počet žadatelů o osvojení byl 2100," uvedli v důvodové zprávě autoři novely. V tomtéž roce podle nich soudy odeslaly 2130 dětí do ústavů.

Původní znění novely počítalo s tím, že matka může dát souhlas s adoptí bezprostředně po porodu. Její souhlas by podle návrhu nabyl účinnosti až po šesti týdnech od narození dítěte, takže ochrana ženy v šestinedělí by byla zachována. Nynější praxe, kdy je možné souhlasit s osvojením až šest týdnů po porodu, vede podle lidovců k průtahům a vleklým soudům. Matka se někdy po porodu "vytratí" a už se jí nelze dotázat. Dítě tak může přijít o šanci na to, že se rychle dostane do náhradní rodiny.

Někteří poslanci ale upozornili na to, že takové znění by mohlo být v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, které právě na ochranu ženy v šestinedělí pamatují. Výsledkem několikaměsíčních debat je kompromisní pozměňovací návrh, který by se měl této věci vyhnout, ale adopce přesto urychlit.

Zamítnutí dnes navrhla sociální demokratka Hana Orgoníková, podpořili ji hlavně někteří poslanci ČSSD a většina komunistů. Pro zamítnutí hlasovalo celkem 52 ze 167 přítomných. Orgoníková připomněla, že ani kabinet s poslaneckou předlohou nesouhlasí. Ke kompromisnímu návrhu, který měl výhrady odstranit, se podle ní nevyjádřil legislativní odbor vlády. "Domnívám se, že nikdo z nás není (bez stanoviska vládních legislativců) tak kompetentní, by toto mohl posoudit," uvedla, a navrhla proto novelu zamítnout.

Lidoveckou iniciativu v rozpravě kritizovala i předsedkyně petičního výboru dolní komory Zuzka Rujbrová z KSČM. "Právo dítěte není jen jeho právo na řádnou péči od co nejuťlejšího věku, ale ... součástí úmluvy a práv dítěte je i právo dítěte na rodiče, na vlastní pokrevní rodiče," prohlásila mimo jiné.

Za propuštění předlohy do třetího čtení se přimluvil například Jiří Karas, jeden z autorů protipotratového zákona, který sněmovna v březnu zamítla. Také Eva Dundáčková z ODS novelu podpořila a sama pak předložila další pozměňovací návrh, který by k urychlení adopcí přispěl. "Naše kojenecké ústavy jsou na vysoké úrovni a poskytují vysoké materiální zabezpečení všem kojencům a novorozencům. O tom není žádných pochyb. Nicméně zaměstnankyně jsou jenom tety, které tam pracují na směny. Ony

nemohou několik hodin denně každé z těch novorozených dětí houpat, nemohou jim dát lásku, kterou děti potřebují," uvedla.